

SLUTTRAPPORT
BYGDA DANSAR I AKERSHUS

AKERSARV

SEPTEMBER 2014–JULI 2017

STIFTINGA FOR FOLKEMUSIKK
OG FOLKEDANS

AKERSHUS
fylkeskommune

Forsidefoto: Fra *Konglomerat*, sluttforestillinga i Bygda dansar Akershus som ble vist i Bærum kulturhus i mai 2017. FOTO: THOR HAUKNES
Design: Eva Karlsson

INNHold

Sluttrapport: Bygda dansar i Akershus

AKERSARV

Oppsummering	4
Resultat.....	4
Faglig fokus.....	4
Utfordringer.....	4
Bygda dansar-prosjektene	6
Målsetting og visjon for Bygda dansar-prosjektene.....	6
Pedagogisk og kunstnerisk idé.....	6
Akersarv	9
Samarbeidspartnere.....	9
Faglig arbeid	11
Dansemateriale.....	11
Musikkmateriale.....	13
Pedagogisk arbeid, kunstnerisk idé og fagutvikling.....	14
Faglige samlinger og arkivkvelder.....	14
Dokumentasjon.....	15
Rekruttering og skoleturné	17
Helgesamlinger	19
Lokale øvinger	19
Turer, fellessamlinger og andre aktiviteter	20
Forestillinger og scenisk arbeid	21
<i>Mitt distrikt</i> – Midtforestillingen.....	21
<i>Konglomerat</i> – Sluttforestillingen.....	25
Kommunikasjon og markedsføring	29
Økonomi	30

Oppsummering

RESULTAT

- Akersarv gjennomførte skolebesøk på fem videregående skoler og to ungdomsskoler hvor 1000 elever og lærere fikk danse lokalforankret tradisjonsdans.
- 30 ungdommer har vært på helgesamlinger. Disse danserne har lært mange av de ulike dansevariantene fra Akershustradisjonen, og spesialisert seg i utvalg av dansene. Flere av dem er godt rustet til å lære bort tradisjonen videre.
- Utvikla to danseforestillinger *Mitt distrikt* i 2016 (vist to ganger, 14 ungdommer deltok, ca 175 publikummere) og *Konglomerat* i 2017 (vist tre ganger, 17 ungdommer deltok, ca 140 publikummere).
- Bidratt til folkedans og folkemusikk som næring gjennom engasjement av instruktører, musikere, koreografer, kunstneriske veiledere og unge danseforbilder, til sammen 27 personer.
- Danserne utviklet seg til å bli et mangfoldig danseensemble: sterke danseindivider med gode ensemblekvaliteter på høyt nivå, utviklet bevissthet og refleksjon rundt egen dans og læring, og behersker solodans, pardans og gruppedans i et materiale som representerer flere teknikker, tidslag og rombruk.
- Flere av ungdommene er sultne på å lære mer og oppsøker nye arenaer hvor de går i dybden av folkemusikken og -dansen. Fire av deltagerne i prosjektet går nå på landslinja i folkemusikk på Vinstra Videregående skole, med folkedans som hovedinstrument.
- Akersarv bidro til å sette folkemusikken i Akershus på kartet. Dette ble brukt av lokalmiljøet ved SAFFA i prosessen med oppretting av en hel fast stilling som folkemusikkonsulent ved Folkemusikk i Akershus ved Akershus musikkråd.

FAGLIG FOKUS

- Formidlet fylkets varierte og brede dansetradisjoner innen gammeldans, bygdedans, 1900-talls dans og turdans.
- Individrettet metodikk med tett oppfølging muntlig og taktilt.
- Romslige og aksepterende holdninger til personlig stil, og oppmuntre til personlig uttrykk.
- Utviklet ny kompetanse for demokratiske kunstneriske prosesser for tradisjonsdans som dansekunst. Ungdommen var medskapende i den kunstneriske prosessen gjennom gruppearbeid som metode for å utvikle et ensemble bygd på kollektive verdier.

UTFORDRINGER

- Avklarte forventninger da lokalmiljøet hadde andre mål og intensjoner enn det nasjonale prosjektet.
- Prosjektmodellen og økonomien ga prosjektansatte mange fokus og roller under helgesamlinger som tok fokus bort fra det faglige arbeidet.
- Sykemeldinger, endringer i personalet og tekniske utfordringer begrenset prosjektutviklingen.

Fra *Konglomerat*, sluttforestillinga i Bygda dansar Akershus.

Pause mellom øvingene til sluttforestilling på helgesamlinga på SAFFA-kurset på Sørmarka 2017.

Bygda dansar- prosjektene

Bygda dansar (www.bygdadansar.no) er et nasjonalt folkedansprosjekt hovedsakelig rettet mot ungdom fra 15 til 19 år. Prosjektet er utviklet og eies av Stiftinga for folkemusikk og folkedans (Sff, www.folkemusikkogfolkedans.no). Bygda dansar er det største, faste prosjektet ved Norsk senter for folkemusikk og folkedans og følger intensjonen i UNSECO konvensjonen om immateriell kulturarv: synliggjøring, kompetansestyrking og videreføring av folkedans- og folkemusikktradisjoner gjennom ikke-formell opplæring av ungdom. Prosjektet gjennomføres fylkesvis i samarbeid med lokalmiljøet. Det er lokalmiljøet selv som søker Sff om å få et prosjekt lagt til sitt fylke, noe som krever delfinansiering fra fylkeskommunen. Senteret har det faglige, pedagogiske, kunstneriske og administrative ansvaret for prosjektene. Prosjektmodellen er 100 % prosjektleder med arbeidssted ved Norsk senter for folkemusikk og folkedans og 50 % prosjektmedarbeider med arbeidssted lokalt i fylket. Foruten lønn til prosjektansatte, blir det henført administrativ støtte fra Sff tilsvarende ca. 15 % stilling. Prosjektet samarbeider med lokale ressurspersoner og lokale lag i organisasjonene FolkOrg (Organisasjon for folkemusikk- og folkedans) og Noregs Ungdomslag (NU). Bygda dansarprosjektene har en total budsjetttramme på 3,3 millioner kroner over en prosjektperiode på 3 år. De blir finansiert gjennom senterets driftstilskudd fra Kulturdepartementet (kap. 323 Musikkformål, post 78) med lokal delfinansiering der fylkeskommunen bidrar med kr 450 000.

Akersarv i Akershus var det niende Bygda dansar-prosjektet:

Sogn og Fjordane, Fjordapulv 2001–2004 (pilotprosjekt)

Møre og Romsdal, Snu nordvest 2004–2007

Oppland, Lea de 2007–2010

Buskerud, Danseru 2009–2012

Nord-Trøndelag, Trø te' 2010–2013

Vest-Agder, Egdedans 2011–2014

Hedmark, Lek Østa! 2012–2015

Telemark, Tiljetakt 2013–2016

Akershus, Akersarv 2014–2017

Rogaland, Rogatakt 2016–2019

Troms, Arktisk takt 2017–2020

Sluttrapportene er publisert på www.bygdadansar.no

MÅLSETTING OG VISJON FOR BYGDA DANSAR-PROSJEKTENE

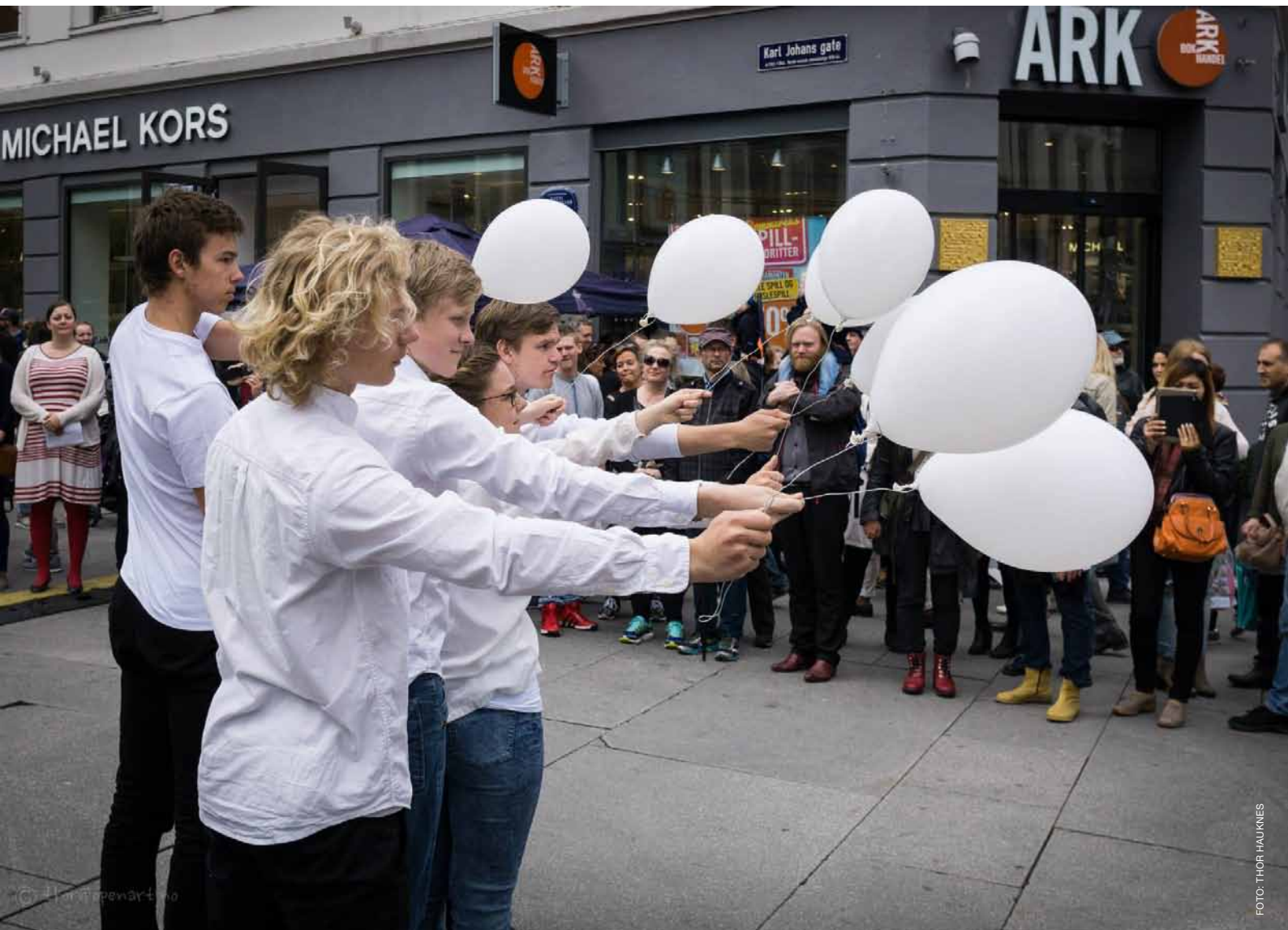
Bygda dansar ønsker å styrke folkedans som kulturarv, kunstnerisk uttrykk og samværsform. Prosjektet skal sikre at landet, til enhver tid, har gode frilans tradisjonsbærere som kjenner kulturarven vår og kan delta i dansekunstproduksjoner. I samarbeid med fagmiljøet ved senteret utvikles kontinuerlig ideer og teknikker for formidling, undervisning og presentasjon av samværsdans og scenisk dans på tradisjonsdansens premisser. Det er et mål å stimulere til dans som sosial aktivitet og næring i regionen. Prosjektet bidrar med fagdager til danse miljøet i regionen. Danseforbilder, musikere, med-instruktører og andre medhjelpere søkes primært lokalt.

Lokalt ønsker Bygda dansar:

- å rekruttere og lære opp ei gruppe unge dansere innenfor en lokal eller regional dansetradisjon til et godt teknisk og kunstnerisk nivå
- å rekruttere noen få toppdansere, innenfor denne tradisjonen, som vil satse på dansen som del av yrkesvirksomheten sin enten som frilansdansere eller pedagoger
- å gi ungdom, særlig i bygde-Norge, et tilbud om å arbeide med dans på et høyt nivå
- å hjelpe fram dans som tilleggsnæring, ikke minst i bygdemiljø
- å gi regionen erfaring i arbeidet med kunstneriske og sceniske uttrykk på et godt nivå
- å styrke fagkompetansen for dans i lokalmiljøet / regionen
- å inspirere og styrke det vanlige, frivillige folkedansarbeidet
- å styrke den lokale / regionale folkemusikken ved å blant annet knytte den sterkere til dansen som den alltid har hørt sammen med

PEDAGOGISK OG KUNSTNERISK IDÉ

Bygda dansar formidler lokal norsk folkedans for ungdom i ungdomsskolen og på videregående skole. Dette resulterer i et spesialisert opplærings- og talentutviklingsprogram for en ungdomsgruppe utenom skoletiden. Gjennom individuell opplæring og praktisk øving blir det utviklet skreddersydde metoder for undervisning i folkedans, slik at hver enkelt deltaker får best mulig dansefaglig utbytte. Der det lar seg gjøre, vil prosjektet knytte til seg eldre tradisjonsbærere fra fylket for å gi ungdommen

Akersarv danser forestilling på Egertorget under Musikkfest i 2015.

større perspektiv på, og kunnskap om egen dans. Målene er å utvikle et lokalt ensemble som kan føre videre folkedansen i fylket, og å stimulere talent til å arbeide videre med dansen sin. Det blir produsert to danseforestillinger i prosjektet som scenisk tar i bruk de lokale folkedansene. Den siste av forestillingene, som avslutter det treårige prosjektet, knytter til seg en profesjonell koreograf eller regissør på nordisk nivå, og blir vist på scener både lokalt og nasjonalt.

Den pedagogiske metoden tar utgangspunkt i individrettet metodikk der fokuset ligger på å øke danseferdighetene hos hver enkelt. Ved å arbeide med et lite utvalg danser får deltakerne gå dypere inn i materialet og lære dansene godt. Undervisningen har romslige og aksepterende holdninger til personlig stil, og oppmuntrer til personlig uttrykk. Gjennom herming og praktisk øving skal deltakeren erfare kunnskapen i egen kropp og knytte den immaterielle kulturarven

sterkere til seg selv. Særlige talent vil få spesiell oppfølging. Musikken er en integrert del av folkedansen og prosjektet bruker musikere i all undervisning og i de sceniske forestillingene. Det pedagogiske arbeidet tar sikte på å inspirere og utvikle lokale dansere og folkedanspedagoger, samt inspirere og hjelpe lærere i skolen til å bruke lokal folkedans i undervisningen.

Det kunstneriske arbeidet går blant annet ut på å bruke den lokale folkedansen i nye kontekster gjennom ulike presentasjonsformer, og gjennom omarbeidelse og utvikling av koreografier. I den kunstneriske prosessen samarbeider prosjektet med lokale og internasjonale profesjonelle ressurspersoner og institusjoner. Der det er grunnlag for det, vil prosjektet knytte til seg ungdom med bakgrunn fra andre kulturer og inkludere deres folkedans i undervisning og forestillinger.

Oppstartsseminar for de prosjektansatte høsten 2014, fra venstre Mathilde Øverland, Øyvind Sandum og Trine Merete Sjølyst .

Programforside for midtforestillingen *Mitt distrikt* som ble vist på Kråkstad samfunnshus i Ski i mai 2016.

Akersarv

Samarbeidsorganet for folkedans og folkemusikk i Akershus (SAFFA) ved prosjektleder Marianne Tomasgård (Spillevinka-prosjektet) var lokal søker i samarbeid med Tone Eidsvoll for å få Bygda dansar-prosjektet til Akershus, og prosjektet startet opp september 2014. Mathilde Øverland ble ansatt som prosjektleder i 80 % stilling fra 20. august 2014, med innvilget permisjon på 20 % fra 1. november 2016 og ut juli 2017. Trine Merete Sjølyst ble ansatt som 40 % prosjektmedarbeider fra 25. august 2014, som ble økt til 100 % 1. april 2017 og ut juli 2017 med mer prosjektadministrasjon. Øyvind Sandum ble ansatt som prosjektmedarbeider i 30 % stilling fra 01.09.2014 til 15.07.2016. Han var i tillegg innleid musiker i 20 % fra 1. desember 2015 til 31. mai 2016. Stian Johan Roland ble ansatt som 30 % prosjektmedarbeider f.o.m. 18.07.2016, justert til 50 % 01.09.2016 med mer prosjektadministrasjon, justert til 5 % februar-mai 2017. Det ble leid kontorsted i Oslo. Mathilde hadde også kontorsted i Trondheim på Norsk senter for folkemusikk og folkedans. Stian hadde hjemmekontor i Rogne. Alle prosjektansatte hadde solid erfaring fra tradisjonsdans, men kjente ikke Akershustradisjonen godt før prosjektstart. Prosjektgruppen hadde formell kompetanse fra praktisk og utøvende tradisjonsdans, utøvende tradisjonsmusikk og drama / teater.

Prosjektansvarlig ved Norsk senter for folkemusikk og folkedans var direktør Marit Stranden. Flere ansatte ved senteret bidro til det faglige arbeidet i prosjektet: Ivar Mogstad, Sjur Viken, Torill Steinjord, Inga Myhr, Siri Mæland og Tone Honningsvåg Erlien. Det var jevnlig erfaringsutveksling og -overføring og metodikkutvikling blant Bygda dansar-ansatte, og disse bidro i prosjektperioden: Margrete Nordmoen, Inga Myhr, Ingrid Andersen Heieren, Bjørnar Blaavarp Heimdal, Torill Steinjord og Elisabeth Syrdahl Ellingsen.

Etter navnekonkurranse ble Akersarv valgt som prosjektnavn. Per Olav «Skranglebein» Hoff Mydske foreslo ordet arv og vi drodlet oss deretter fram til Akersarv. Aker kommer fra norrønt ákr, «åker», og var navn på en gård og tidligere kommune som ga navn til fylket. Arv viste til dansearven prosjektet ville formidle til ungdommen og få dem til å ta i bruk.

SAMARBEIDSPARTNERE

SAFFA – Samarbeidsorganet for folkedans og folkemusikk i Akershus har i tillegg til å være lokal søker også vært en aktiv samarbeidspart gjennom prosjektperioden. Akersarv har hatt kurs på SAFFA sitt årlige Sørmarka-kurs og har

jevnlig informert styret og årsmøtet om prosjektet. Som regionalt områdelag i FolkOrg med 70 medlemslag fra Osloområdet, har SAFFA bidratt med viktig lokalkunnskap og kontaktnettverk.

SAFFA jobber for å fremme lokalt tradisjonsstoff med hovedfokus på musikken. Folkemusikken er nedskrevet i flere notehefter og SAFFA har hatt fokus på tilpasning og tilrettelegging for nye og yngre brukergrupper med arbeid mot kulturskolene, SFO, DKS og skoleverket. SAFFA har startet revitalisering av springdansen i ca 2011. SAFFA arrangerte kurs i springdans basert på en variant fra Aurskog, presentert av Asbjørn og Åse Smedholen fra Hemnes i 2011. Her var det noter, notater fra Heyerdahl og Smedholen som er kilder.

Marianne Tomasgård og Tone Eidsvold var de musikk- og dansefaglige kontaktpersonene for SAFFA som var med på seminar om det faglige arbeidet, spesielt om springdansen. Akersarv hadde god nytte av Mariannes kompetanse og erfaring til hjelp med utvelgelsen av lokal musikk i prosjektet.

Samtidig som Bygda dansar var i Akershus, skrev Marianne Tomasgård masteroppgaven «Springdansen i Akershus – fra gjemt og glemt til levende bruk. Et kritisk innblikk i en revitaliseringsprosess» ved Høgskolen i Telemark. Oppgaven handlet om springdansen fra Akershus med vekt på musikken og rytmen. Hun var med på flere arkivdykk og hadde fokus på koblingene mellom musikk og dans. Hun veiledet prosjektet i lokalt slåttmateriale i tillegg til å være en mye brukt lokal musiker i prosjektet.

Frivillige – Det har vært lagt ned dugnadsinnsats under helgesamlinger som innkjøp av mat, matlaging, nattevakt, leie av lokale, rydde / vaske lokale, transport av ungdom og kontakt med lokalt brannvesen om overnatting på skole. Familien Smeland, Eva Fischer, Asle Jacobsen, Bente Brevig, Bjarne O. Braastad, Elin Synnøve Solberg, Thor Hauknes, Helga Brekke, Solfrid Nestegard Gjeldokk, Alix Cordray, Randi Solheim har bidratt flere ganger gjennom prosjektet. Springar'n folkedanslag har også gjort en stor innsats for å lage til gode samlinger for ungdommene.

Akershus Musikkråd – Akersarv hadde en dag på Akershus Musikkråd høsten 2014. Marianne Tomasgård fant fram og presenterte musikkmateriale, bilder og tekst som var viktig kunnskap videre i prosjektet.

Noregs Ungdomslag – Prosjektleder Mathilde Øverland hadde tett dialog med folkedanskonsulenten i Noregs Ungdomslag, Halldis Folkedal, som ga gode tips til rekruttering. De hadde faglige diskusjoner rundt instruksjon og tradisjonsmateriale, og navn på prosjektet.

Rom for dans – Rom for dans leide ut et godt

Felespillerne Elise Tegnér og Marianne Tomasgård i samspill under sluttforestillinga *Konglomerat*.

kontormiljø i en lang periode av prosjektet med et nettverk av dansekunstnere. De var også innleide veiledere i den kunstneriske prosessen til sluttforestillingen.

Fylkeskommunen – Akershus fylkeskommune ga, i tillegg til økonomisk støtte, tips om mulige scener for forestillinger og vi var i dialog om muligheter for å involvere ungdommene i andre talentutviklingsprogram i fylket etter endt prosjekt. Bærum Kulturhus var arena for sluttforestillingen, og Kråkstad samfunnshus var arena for midtforestillingen.

Innleide instruktører:

Ami Peterson Dregelid
Anita Langødegård
Anna Gjendem
Audun Grüner-Hegge
Caroline Wahlstrøm Nesse (kurs i scenisk dans)
Elisabeth Ellingsen
Marie Bergby Handeland (kurs i scenisk dans)
Marius Kjos (kurs i scenisk dans)
Martin Myhr
Per Olav «Skranglebein» Hoff Mydske (instruktør på skriveworkshop)
Sigurd Johan Heide
Simon Løvald
Solveig Brekke Hauknes
Torill Steinjord
Ådne Kolbjørnshus

Danseforbilder:

Anbjørg Myhra Bergwitz
Audun Grüner Hegge
Lene Marie Bjørgeengen
Solveig Brekke Hauknes

Musikere:

Elise Hildrum
Elise Tegnér
Ellika Frisell
Jon Brodal
Lajla Renate Buer Storli
Maja Gravermoen Toresen
Marianne Tomasgård
Per Olav «Skranglebein» Hoff Mydske
Solveig Brekke Hauknes
Tonje Lien Barkenæs
Tuva Færden
Øyvind Sandum

Kunstnerisk arbeid:

Marie Bergby Handeland i kunstnerisk samarbeid med prosjektleder Mathilde Øverland under midtforestillingen.
Rom for Dans med Marius Kjos og Caroline Wahlstrøm Nesse, veiledere i den i det kunstneriske utviklingsarbeidet mot sluttforestilling der ungdommene deltok aktivt. Mathilde Øverland, Trine Sjølyst og Stian Roland var faglige- og kunstneriske ansvarlige.

Musikere forestillinger:

Midtforestillingen:
Per Olav «Skranglebein» Hoff Mydske
Øyvind Sandum
Sluttforestillingen:
Elise Tegnér
Marianne Tomasgård
Øyonn Groven Myhren

Faglig arbeid

DANSEMATERIALE

Bygda dansar bruker tradisjonelle danseformer fra hvert enkelt prosjektfylke som utgangspunkt i det dansefaglige arbeidet. I Akershus er det få som har den lokale folkedansen i levende tradisjon, og få har vært klar over de kildene og det materialet som finnes. Derfor har det vært et poeng i seg selv å formidle at Akershus har sin egen dansetradisjon. Vi hentet fram filmopptak fra Akershus i arkivet til Norsk senter for folkemusikk og folkedans. Opptakene er fra feltarbeid gjort av professor emeritus Egil Bakka på 80-tallet i samarbeid med lokale dansere. Bakka bidro med kommentarer til arkivmaterialet i oppstartsfasen av prosjektet, og var tilgjengelig for spørsmål gjennom prosjektperioden.

Tradisjonsmaterialet fra Akershus er bredt ved at det representerer flere undersjangre i norsk tradisjonsdans: gammeldans, bygdedans, 1900-talls dans og turdans. Materialet inkluderte både solodans, pardans og gruppedans. Ungdommene i prosjektet skulle få en forståelse av hvilken bredde og utvalg Akershus har av tradisjonsdanser, som inkluderte flere teknikker, tidslag og ulik rombruk, samt lære et mindre utvalg av dansene godt. Akersarv sitt grunnrepertoar ble ulike lokale varianter av reinlender, tango, springdans og halling. I tillegg har de danset charleston, chess, seksmannsril, firetur, åttetur og vals. Det ble valgt ut reinlender, halling, springdans, charleston, tango og ril som dansemateriale i første del av prosjektet. I og med materialet har likhetstrekk med andre danser ungdommene bruker mye, var det viktig å bevisstgjøre ungdommene på hva som skiller de ulike formene og hva som gjør dansene unike. Vi ønsket også å formidle den sterke dansegledden vi så i opptakene videre til ungdommene.

Intervju med tradisjonsbærerne på opptakene viste at de hadde varierende bevissthetsgrad på skille mellom masurkaen og springdansen. Dansene ble brukt til samme musikk og begrepene gikk litt om hverandre. Bakka har en teori om at dansen, slik vi ser den på opptakene, er en blanding av ulike alderslag som inkluderer firetrinnssteg fra polkamasurkaen. For å unngå å lage standardiserte former, ble det studert ulike varianter og likheter i dansematerialet, og en bredde av variasjoner ble tatt med i undervisningen. Det ble valgt ut samme grunnrepertoar for begge forestillingene.

Springdansmaterialet i Akershus

SAFFA hadde startet revitalisering av springdansen basert på en variant fra Aurskog, presentert av Asbjørn og Åse Smedholen fra Hemnes i 2011, med noter og notater fra Heyerdahl og

Smedholen som kilder. Akersarv brukte et annet grunnlag for revitalisering av springdansen fra Akershus: arkivopptak fra Ski og Aurskog-Høland. Revitalisering ble gjort i tett samarbeid med SAFFA ved Tone Eidsvold og Marianne Tomasgård og startet med et besøk høsten 2014 på Norsk senter for folkemusikk og folkedans i Trondheim for å studere arkivopptakene sammen med prosjektleder Mathilde Øverland og fagkonsulent Torill Steinjord ved senteret. Senere var også Stian Roland veileder i prosessen. Filmopptakene ble analysert og likhetstrekk og variasjoner med fokus på svikt, form, steg og rytme ble beskrevet for å definere en grunnform som var felles for alt materiale. Det var tett samarbeid mellom Akersarv og Marianne og Tone om springdansen hele prosjektperioden.

Det dansefaglige arbeidet har i hovedsak vært utført av de prosjektansatte, men det var innleid instruktører og ressurspersoner med spesialkompetanse på sitt felt og med ansvar for instruksjonen ut til ungdommene. Ressurspersoner i folkedansmiljøet i Akershus og Oslo har vært invitert med i faglig samarbeid og studering av filmopptak for at tradisjonsdansen skal leve videre etter prosjektperioden. Disse ble også leid inn som forbilder, instruktører og musikere i prosjektet.

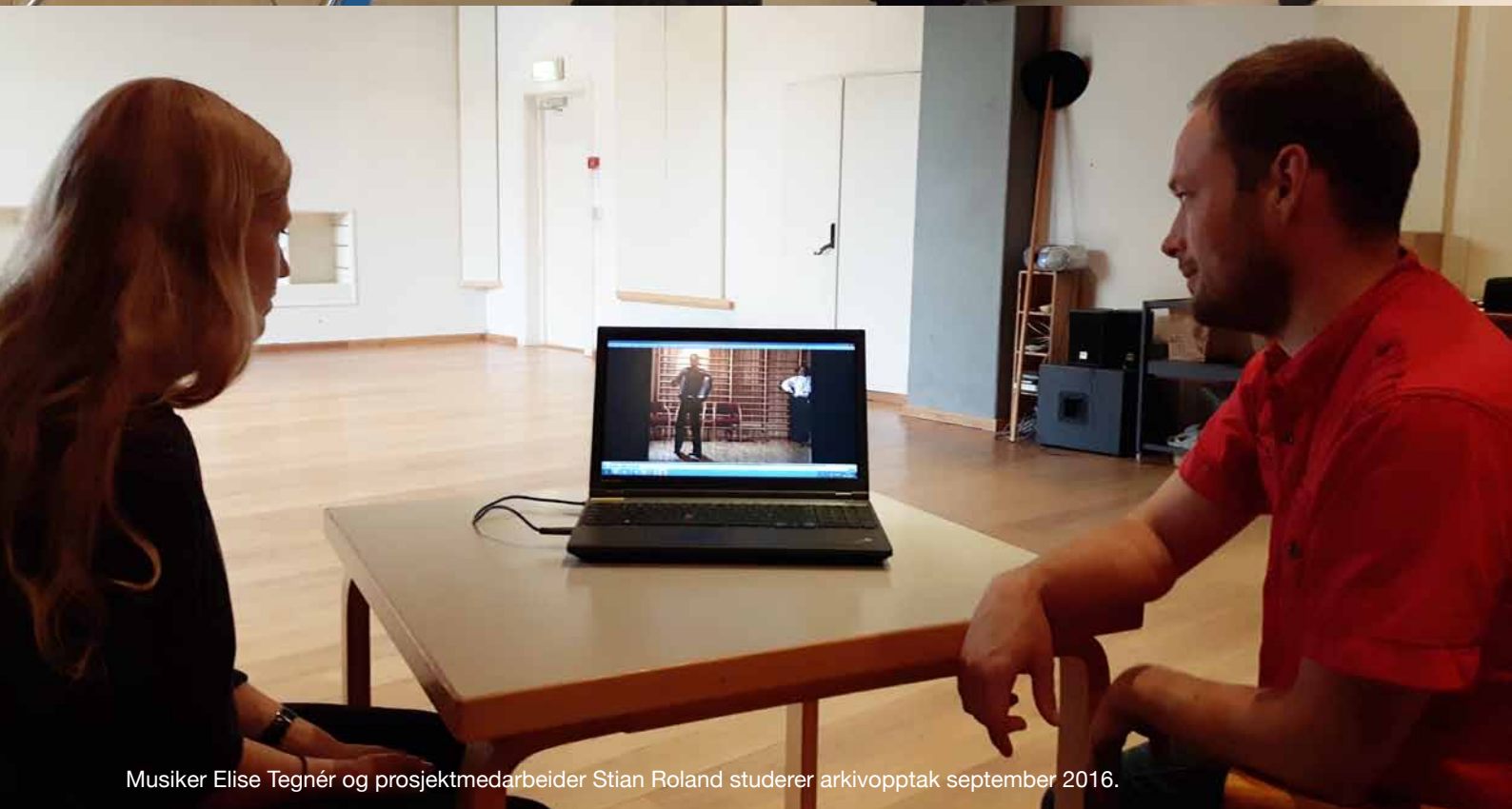
11. juni 2015 fikk Marianne Tomasgård og Mathilde Øverland et intervju med Asbjørn og Åse Smedholen fra Hemnes. I intervjuet beskriver Smedholen springdansen slik han husker den, og hvor og når de danset den for ca 30 år siden. Han forteller også om dokumentasjonsarbeidet rundt springdansen på 80-tallet.

Kunstneriske veiledere fra Rom for dans, Marius Kjos og Caroline Wahlstrøm Nesse, ser på lokal øving på Norsk Folkemuseum september 2016.

Helgesamling på Nesodden april 2016.

Musiker Elise Tegnér og prosjektmedarbeider Stian Roland studerer arkivopptak september 2016.

Liste over danse materialet:

<i>Område</i>	<i>Dans (årstall)</i>
Aurskog-Høland	Springdans (1987)
Aurskog-Høland	Masurka
Aurskog-Høland	Reinlender (1987)
Aurskog-Høland	Vals (1987)
Ski	Springdans (1987)
Ski	Reinlender (1987)
Ski	Charleston (1987)
Ski	Tango (1987)
Ski	Sjess (1987)
Ski	Polka (1987)
Ski	Springdans (1987)
Nannestad	Vals (1983)
Nannestad	Masurka (1983)
Nannestad	Masurka (1983)
Folkemuseet, Bygdøy	Halling (1923, uten lyd og farge)
Romerike	Firetur (Første utgave av «Norske folkedansar» er fra 1922)
Asker	Åttetur (Første utgave av «Norske folkedansar» er fra 1922)
Asker	Seksmannsril (Første utgave av «Norske folkedansar» er fra 1922)
Aker	Halling fra Bygdøy (1933)

MUSIKKMATERIALE

Det var viktig å bruke lokalt slåttemateriale, og her har prosjektet fått veiledning av Marianne Tomasgård, og Ivar Mogstad og Sjur Viken fra Sff. For skoleturnéene ble musikkheftene utgitt av SAFFA brukt for å velge musikk:

Notehefteserien Tradisjonsmusikk fra Akershus og omegn, SAFFA 2011–2017, hefte 1–6:

- 1: 21 Danseslåtter etter Anton, Andreas og Arne Nordskaug fra Kroer i Follo
- 2: Fire dansemelodier fra Follo arrangert av Tor Brevik
- 3: 20 springdanser og 10 hallinger
- 4: 19 runddansslåtter fra Romerike
- 5: 24 springdanser og masurkaer
- 6: 15 danseslåtter etter Christian Mærli fra Enebakk

I tillegg ble det brukt noteheftet Gamle danser fra Follo (utgitt av Follo Gammeldansensemble v/Kathleen Brevik, 2010) og arkivopptak fra Dokumentasjonssenteret for musikk i Akershus: www.doksenter.no/folkemusikk/akershus/innspilinger

Øyvind Sandum hadde ansvar for musikkvalgene i perioden han var prosjektansatt, og han var også innleid musiker til midtforestillinga sammen med rapper Per Olav «Skranglebein» Hoff Mydske, som satte tekster til de tradisjonelle slåttene i samarbeid med Mathilde Øverland. Det ble avspilt et lydarkivopptak som del av forestillingen. Til sluttforestillinga var det Øyonn Groven Myhren som gjorde utvalget av slåtter.

Bearbeidelsen av materialet til forestillingen ble gjort i samarbeid med Marianne Tomasgård og Elise Tegnér.

Selv om det ikke ble samarbeid med Skedsmo Voices, holdt vi på tanken om å ha med sang i forestillingen. Det er dokumentert flere folketoner fra Akershus, og flere av danserne var sterkt habile sangere. Dette var en av grunnene til at vi ønsket å samarbeide med Øyonn om det musikalske uttrykket. Ungdommene fikk tidlig lære å bruke pust og stemme i det scenisk arbeidet. Ungdommene synger både i midt- og sluttforestillingen. Noen av ungdommene fikk veiledning i forhold til teknikk og prinsippene i folkesang og ble bevisste på kvaliteten som ligger i den.

Liste over musikkmateriale til midtforestilling mai 2016:

«Arnes kroerminner» reinlender av Arne Nordskaug, Ski
Gammel reinlender etter Anton Nordskaug, Ski
Halling etter mestertyven Arve Brakar, Høland
Springdans etter Axel Depuis, Ås
«Jeg er ute når gumman min er inne» charleston med og etter Arnholdt Jørgensen, Aurskog-Høland, Charleston-trall fra 20-tallet
Tango etter Arne Nordskaug, Ski
Polkett av Ole Bjerke, Eidsvoll

Liste over musikkmateriale til sluttforestilling mai 2017:

Gik jeg mig udi et Pallas, vise fra noteboka etter Hans Nielsen Balterud (1735–1821), Aurskog Akershus-suite
1/ Mazurka i moll, lento, nedtegnet av Hans Borgersen (1862–1947), Eidsvoll
2/ Pols av og etter Arne Nordskaug (1916–1992), Ås
3/ Mazurka i moll, allegro, nedtegnet av Hans Borgersen (1862–1947), Eidsvoll
Tostemt menuett, fra noteboka etter Balterud
Vuggevis, båsullmelodi fra Nes i Romerike, kanskje etter Marie Berg (1800-tallet), nedtegnet av Ludvig Lindeman, framført som instrumental
Murky, fra noteboka etter Balterud
Siggerud-Reinländer av ukjent Knudsen (trolig Johan Martin Knudsen fra Aker/Ski, 1800-tallet), nedtegnet av Andersen-Wingaard
Polsdans fra noteboka etter Balterud
Tommeliten ballade nedtegnet av Magnhild Schetelig (1850–1920), Asker/Bærum
Brudedans fra gammel tid i Urskog nedtegnet av Anders Heyerdahl (1832–1918), Aurskog; her brukes den innledende promenadedelen, improvisert
Soldaten og Gjenta visemelodi fra Sørumsund, nedtegnet av Heyerdahl, framført som instrumental
Firetur fra Nes på Romerike tralla av Olava Togstad (1867–1947), nedtegnet av datteren Ragnhild Rasten
Bouré fra noteboka etter Balterud
Reinlender etter Oscar Hellne, Sørumsund

PEDAGOGISK ARBEID, KUNSTNERISK IDÉ OG FAGUTVIKLING

En viktig del av det faglige arbeidet er instruksjonsmetodikk. Metoder for å formidle dansen til målgruppa ble videreført fra tidligere Bygda dansar-prosjekt, og blir i hvert enkelt prosjekt videreutviklet og tilpassa deltakerne. Ny metodikk har også blitt utvikla for å formidle de enkelte lokale dansene til ulike målgrupper. Ulike metoder og øvelser ble tatt i bruk, etter hvilket formål aktiviteten hadde.

Prosjektmedarbeiderne fordelte materialet mellom seg og spesialiserte seg på ulike danser, samtidig som alle kunne danse alt. Deretter utviklet hver og en et pedagogisk opplegg for sine danser, ut i fra Bygda dansars målsetting. De ulike pedagogiske oppleggene ble testet ut på kolleger før det ble tatt i bruk i skole eller på ungdomssamling. Alt ble filmet og kunne siden evalueres.

Inspirert av ulike teknikker og metoder, lært i studiesammenheng og av andre pedagoger, utviklet Akersarv pedagogiske opplegg tilpasset målgruppen. Noen av metodene er tilpasset nybegynnerne på skolebesøkene, og noen er tilpassa de mer erfarne danserne som har deltatt på lokale øvinger og helgesamlinger. Det ble utarbeidet individuelle planer med utviklingsmål.

Akersarv har hovedsakelig benyttet seg av lokale erfarne instruktører og musikere. Det er viktig å bruke instruktører med ulike kvaliteter og kompetanse for å få bredde i undervisninga og for å kunne drive på et godt faglig nivå. En annen del av det faglige arbeidet var å formidle dans og dansetradisjoner i en naturlig kontekst. Ett eksempel er å delta på lokale dansefester hvor en lærer av å danse med andre erfarne dansere.

Flere øvelser gikk ut på å lytte til musikken og kjenne musikken i kroppen. Musikken var med hele tiden; i oppvarming og gjennom øvelser for å eksempelvis løse opp spenninger og å puste, arbeide med balanse, fall, løft, kast og rotasjon.

- Individuell plan for hver enkelt
- Individuelle faglige samtaler
- Hver enkelt utviklet eget soloarbeid i midtforestillingen
- Alle jobber sammen som ensemble i sluttforestilling
- Møte ungdommene på deres dansenivå og la hver enkelt få egne mål å strekke seg etter
- Oppleve og lære noe annerledes, bevegelsen i fokus, ikke det narrative, ikke en historie.

Tid, rom, trygghet og eksperimentering: Forestillingsarbeidet til Akersarv har vært en pågående prosess siden oppstart i 2014 med erfaringsutveksling og diskusjoner. Resultatet av dette var en enighet om å la det sceniske arbeidet:

- 1/ Sette dansematerialet og musikken i sentrum – stole på at materialet i seg selv har verdi som dansekunst og la utøverne være dansere, ikke blande inn teater, replikker eller narrativ dramaturgi.
- 2/ Tørre å stå i det eksperimentelle og utforskende med en dyp rot i tradisjonen.

At disse faktorene ikke nødvendigvis trenger å stå imot hverandre, men kan ha en positiv vekselvirkning.

- 3/ Tørre å dyrke en estetikk som ikke primært bygger på «show», men kanskje kan trekke fram andre kvaliteter i materialet, som det sårbare og nære/poetiske.

Parallelt med å lære tradisjonsmaterialet og fokus på oppmerksomheten på den levende musikken, har det siden første helgesamling vært viktig med et bevisst forhold til rombruk og spontanitet / improvisasjon og kollektiv lytting, gjerne uten musikk. I tillegg har danserne blitt trent i kroppsbevissthet, bruk av blick, kroppsstabling og grounding.

Gruppa har blitt trent i samarbeidsøvelser og å jobbe som en kreativ gruppe. Oppgavene har gjerne lagt vekt på musikken, rommet og kollektiv kroppsbevissthet. Tett samarbeid og sterk støtte i hverandre, gjorde ungdommene til en svært trygg gruppe som kunne utfordres mye i utforskningsarbeidet i slutten av prosjektet.

Annen faglig aktivitet

Mathilde Øverland presenterte Bygda dansar under temaet dans og politikk sammen med Inga Myhr på Seminarium#4 i regi av dansedyrkere under Oktoberdans, Bergen 17.–18. oktober 2014. De danset med publikum til musikk av Kristoffer Kleiveland før de diskuterte hvordan prosjektet Bygda dansar har skapt utvikling, endring, og ringvirkninger i scenisk folkedans og undervisning gjennom 13 år – og hvordan de politiske føringene har formet dette arbeidet og dansen: http://seminarium.no/Seminarium3/Mathilde_Overland_og_Inga_Myhr/

Mathilde Øverland deltok for Sff på Dans i Skolen sitt seminar «Ulike innfallsvinkler til dans i skolen» januar 2017.

FAGLIGE SAMLINGER OG ARKIVKVELDER

Fagfolk og andre interesserte i folkedansmiljøet i Akershus og Oslo ble invitert til faglig samarbeid og studering av filmopptak og diskuterte hvilket utvalg av dansene som representerte fylket.

I 2015 arrangerte Akersarv fire faglige samlinger gjennom året med eksterne samarbeidspartnere og to arkivkvelder med inviterte ressurspersoner i lokalmiljøet.

Den første arkivkvelden var på Riksscenen 6. februar 2015, og ble kombinert med navneslipp. Organisasjoner, institusjoner og mulige samarbeidspartnere i dansemiljøet, politikere, grupper og lokallag fra Oslo og Akershus, scenekunstnere fra fylket og andre interesserte ble invitert. Det ble gitt informasjon om prosjektet, den nye promofilmen for Bygda dansar ble vist, og rekrutteringskonseptet for skoleturneen ble presentert. På kvelden var det faglig workshop med arkivopptak for inviterte folkedansere og folkemusikere som ønsket å knytte seg til pro-

Øving til sluttforestilling på helgesamling under SAFFA-kurset på Sørmarka 2017.

Helgesamling på Steinerskolen i Bærum september 2016.

sjektet. Akersarv presenterte arbeidet og inviterte til dans etter opptakene.

Den andre arkivkveld tok for seg springdansen og ble arrangert i samarbeid med SAFFA på BLS i Nordahl Bruns gate i Oslo 17. april 2015 for dansere og musikere i miljøet. Denne kvelden ble det pågående revitaliseringsarbeidet presentert. Akersarv presenterte opptak, ledet danseøkt og alle prøvde ut de forskjellige springdansvariantene.

Akersarv instruerte en springdansvariant i leikarringen i BUL Oslo, den 29. mars og 05. april 2016. Mathilde Øverland og Trine Merete Sjølyst var instruktører den første øvingen og Øyvind Sandum og Solveig Brekke Hauknes var instruktører den andre øvingen. Elise Tegnér og Marianne Tomasgård spilte.

Akersarv arrangerte også en springdanssamling på Folkemuseet 09. september 2016 for en mindre gruppe fagpersoner og instruktører som allerede var knyttet til prosjektet: Stian Roland, Audun Grüner-Hegge, Solveig Brekke Hauknes, Marianne Tomasgård, Elise Tegnér, Trine Merete Sjølyst og Mathilde Øverland.

Akersarv ved Mathilde Øverland og Stian Roland instruerte springdans for Akersarv-ungdommene og deltakerne på dansekursene på SAFFA-kurset 8. januar 2017. Målet for økta var å få til god og trygg dans som kunne brukes videre. Elise Tegnér var musiker. Feleelevene på spillekurset til Marianne Tomasgård spilte noen slåtter. Etter

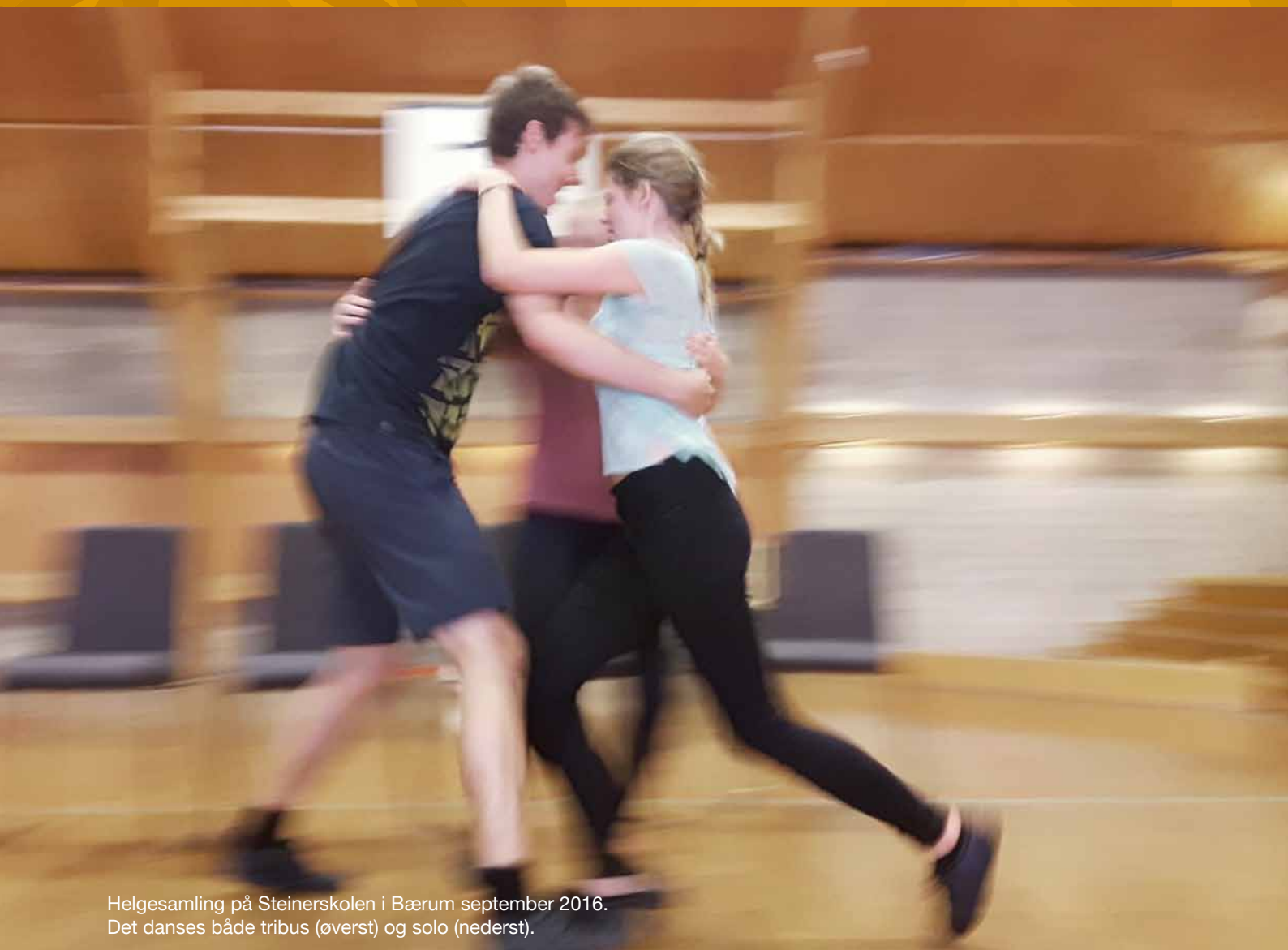
kurset ga Mathilde og Stian informasjon om aktiviteten i prosjektet og valgene som var tatt for takt og form i springdansarbeidet, fulgt av en engasjert faglig diskusjon om springdansen.

DOKUMENTASJON

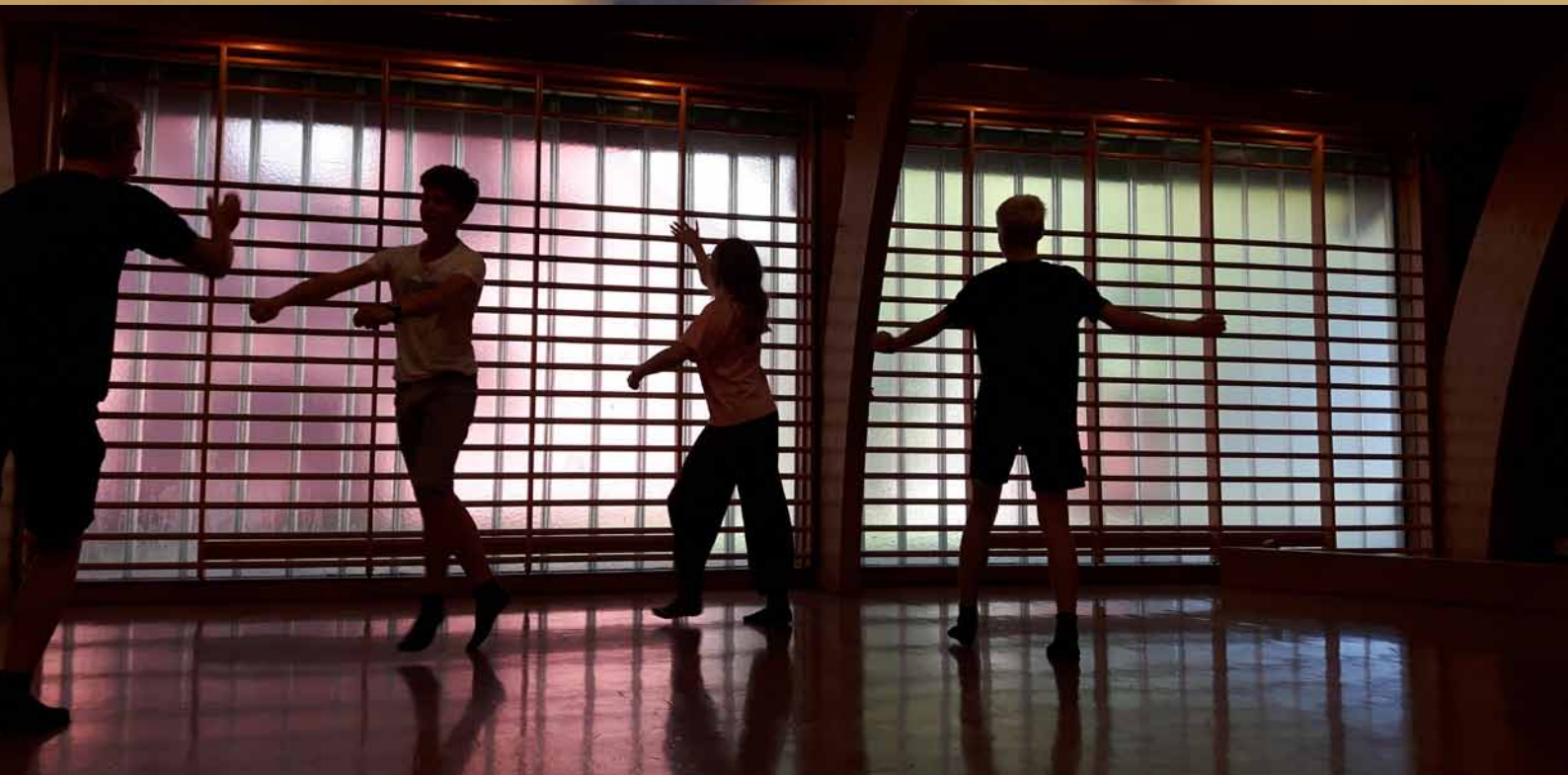
Det faglige utviklingsarbeidet dokumenteres og bevares i arkivet ved Norsk senter for folkemusikk og folkedans. Dokumentasjonen gjøres hovedsakelig av de prosjektansatte eller andre ansatte på senteret. Det inkluderer filming av bl.a. uttesting av det dansefaglige arbeidet, utvikling og utprøving av metodikk (fagdager for Bygda dansarpersonalet, forestilling på rekrutteringsturné, helgesamlinger), uttesting av koreografi, forestillingene og intervjuet med Asbjørn og Åse Smedholen fra Hemnes om springdansen.

Tilveksten av arkivmaterialet fra prosjektet til senteret var 995 bilder og 1267 GB film.

Midtforestillinga ble filmet av Jørn Hoel (filmprodusent, Leoh Productions) og Ivar Mogstad (Norsk senter for folkemusikk og folkedans). Audun Stokke Hole (Folkemusikk) tok bilder. Sluttforestillinga ble filmet av Maj Vester Larsen (Norsk senter for folkemusikk og folkedans) og Lindani Phumlomo (masterstudent fra Choreomundus, fra Sør-Afrika, som del av hans feltarbeid der han studerte metodene for å bruke arkivmateriale ved Norsk senter for folkemusikk og folkedans). Bildene ble tatt av Thor Hauknes.

Helgesamling på Steinerskolen i Bærum september 2016.
Det danses både tribus (øverst) og solo (nederst).

Rekruttering og skoleturné

Det er et mål for Bygda dansar å nå ut til så mange ungdommer som mulig. Dansen introduseres og den lokale tradisjonen synliggjøres som en ressurs gjennom skolebesøk til elever og lærere. Fokus for skoleturneene, som går i første del av prosjektet, er opplevelse og mestring. Elevene skal sitte igjen med et minne om en god danseopplevelse og få lyst til å danse mer.

Som et av landets mest tettbefolkte fylker, var det ikke mulig å besøke alle skolene med elever i målgruppa innenfor prosjektets budsjett. Det ble sendt tilbud til alle kommunale videregående skoler, og de som ønsket det, fikk skolebesøk. Skoler som hadde danselinje eller lærere med interesse for folkedans ble spesielt fulgt opp. Akersarv fikk rundt 1000 elever i alderen 16–19 år og deres lærere til å danse reinlendervarianter fra Akershus og halling i økter av 45–90 minutter. Prosjektet besøkte syv skoler rundt i fylket; Drømtorp ungdomsskole, Steinerskolen i Bærum (ungdomsskoletrinnet), Vestby vgs, Lillestrøm vgs, Sørumsand vgs, Nesodden vgs, og Ås vgs. Skolebesøkene ble gjennomført av både ansatte i prosjektet og innleide instruktører og musikere.

Det ble initiert samarbeid med DKS Akershus juni 2014, der kravet var å presentere et verksted med en scenisk forestilling etterfulgt av instruksjon. I mellomtiden ble det dessverre bestemt at DKS ikke lenger skulle programmere slike verksteder, men skoleturneene ble gjennomført på denne formen. Skoleelevene ble tatt imot utenfor rommet og fikk en rask orientering om opplegget før de ble ført inn i rommet, der allerede to dansere var i gang med en visning. Ungdommene ble plassert stående rundt det vi hadde etablert som en scene. Et stativ med stoffer, en gammel koffert og en gul stol, dannet scenografien og bakveggen. Elevene ble invitert med i dansen og fikk oppleve mestring og glede rundt dansen. Det var to instruktører og en musiker på alle skolebesøk. Elevene fikk informasjonen om prosjektet og kunne komme med spørsmål. Interesserte elever satte seg opp på liste og fikk informasjon om aktivitet i prosjektet.

Akersarv gjorde også en del rekrutteringstiltak utenom skolene. Det ble gitt danseinstruksjon for Leikarringen i BUL Oslo to kvelder, for hallinggruppa BULder og brak to kvelder og for Norsk Folkemuseums Dansegruppe tre kvelder som rekrutterte ungdom til prosjektet. Vi hadde faglig dialog med instruktør for BULder og brak, Anders Aasberg og instruktør for Norsk Folke-

museums Dansegruppe, Audun Gruner Hegge, om danserne.

Folkehøgskolene i fylket fikk tilsendt mail om Bygda dansar og tilbud om skolebesøk, men ingen besøk ble gjennomført pga. manglende respons. Follo folkehøgskole deltok på det første infomøtet (kick off).

SAFFA formidlet en henvendelse fra koret Skedsmo Voices som ønsket folkedans inn i en forestilling. Mathilde Øverland var instruktør for dem i halling, tango og reinlender og Akersarv arrangerte lokal øving i Lillestrøm våren 2015, hvor ungdom fra Skedsmo Voices kom på øvingen. Mathilde var også innom korets helgesamling i Moss våren 2015. Koret brukte dansematerialet i en korforestilling med folkemusikk og folkedans. To av ungdommene fra koret ble med på helgesamling i regi av Akersarv. Det ble initiert et spennende forestillingssamarbeid med koret og dirigent Ingrid Danbolt som dessverre ikke ble realisert.

Scenografien som ble brukt på skoleturné. Rundt 1000 elever og lærerne deres fikk danse lokale reinlendervarianter fra Akershus og halling.

Øving til midtforestilling under helgesamling på Nesodden april 2016.

Arbeid med vekt som forberedelse til sluttforestilling på helgesamlinga under SAFFA-kurset på Sørmarka 2017.

Helgesamlinger

Helgesamlingene var faglig og sosial møteplass i prosjektet. Samlingene var arena for mye dans, nye vennskap og erfaringer og verdifulle kontakter. Ungdommene jobbet, spiste og hadde sosialt samvær sammen i to intensive døgn. Disse rammene gjorde dem godt kjent med hverandre både sosialt og dansemessig, med bratte læringskurver i danseferdighet.

Innholdet i samlingene har bestått av variasjon mellom en helhetlig læringslinje i tradisjonsrepertoar, generell dansetrening, kreativt arbeid i solo og grupper – og terping av scener. Alle øktene har hatt levende musikk. Noen av samlingene ble lagt samtidig med Sørmarkakurset og Oslokappleiken så ungdommen fikk delta på dansefester på kvelden. Lokale spelemanns- og danselag, foreldre og enkeltpersoner hjalp til med innkjøp, matlaging, nattevakter, bestilling av lokaler og annet praktisk. Deltakelsen har variert fra 2 til 22 ungdommer, det har totalt deltatt rundt 30 ungdommer på helgesamling.

HELGESAMLINGENE

2015

Ungdommene lærte dansene halling fra Bygdøy, reinlender fra Ski, Aurskog-Høland og Nannestad, tango fra Ski, vals fra Nannestad.

10. januar på Sørmarka

7.-8. februar på Nesodden

21. mars på Ås, 18. april i Asker

22.-24. mai i Fetsund

4. juni dagssamling i Oslo

19. september på Lillestrøm

15. november dagssamling i Kråkstad

27.-29. november i Bærum

2016

Ungdommene fordypet seg ytterligere i dansene de lærte året før og utvidet repertoaret med Charleston fra Ski og Nannestad, seksmannsriil, åttetur på stor ring og springdans fra Ski.

22.-24. januar på Ås

14. februar på Enebakk

4.-6. mars på Dal

22.-24. april på Nesodden

6.-8. mai i Ski (premierehelg for midtforestillingen *Mitt distrikt*)

21. august i Nes

10.-11. september i Bærum

25.-27. november i Ås

2017

Samlingene var rettet mot forestillingsarbeid og øving fram mot premieren

6.-8. januar på Sørmarka

3.-5. mars i Bærum

28. april-1. mai i Bærum (øvinger på Bærum Kulturhus)

5. mai i Bærum Kulturhus (generalprøve og premiere)

Lokale øvinger

Akershus er et lite fylke med korte reiseavstander, så det ble prioritert flere helgesamlinger framfor lokale øvinger. Trine Merete Sjølyst var leder for Norsk Folkemuseums Dansegruppe i tillegg til å være ansatt i Akersarv, noe som bidro til rekruttering fra denne gruppa til Bygda dansar. Dette ga synergieffekt ved at deres øvingstid på museet også ble lokale øvinger for Bygda dansar for denne gruppa. Akersarv hadde tre lokale øvinger på Folkemuseet. Det var 18 ungdommer på 15-20 år på øvingene. Det kom ingen tilreisende Akersarv-ungdom til disse øvingene. Stian Roland instru-

erte og Tuva Færden spilte 12. september 2016, Mathilde Øverland instruerte og Olaug Furusæter spilte 20. mars 2017, Mathilde Øverland instruerte og Elise Tegnér spilte 24. april 2017.

I tillegg var Audun Grüner Hegge fast instruktør på Folkemuseets Dansegruppe, og danseforbilde i Akersarv. Han kunne dermed jobbe videre med dansene og teknikkene i sine faste, ukentlige øvinger på museet.

Mathilde Øverland var instruktør for tre lokale øvinger på Lillestrøm i løpet av 2015 og 2016.

Turer, fellessamlinger og andre aktiviteter

Det har vært viktig å introdusere deltakerne i prosjektet for en større del av folkemusikk og – folkedansmiljøet i Norge. Deltakerne fikk derfor tilbud om å delta på ulike fellesarrangement med de andre Bygda dansar-prosjektene. Ungdommene har også deltatt som gruppe på andre arrangement.

Prosjektets kick-off og første workshop / samling på Sørmarka konferansesenter i Akershus januar 2015 hadde seks ungdommer fra 14–18 år. Kurset var en del av SAFFA-kurset. Deltakerne fikk lære noe av tradisjonsmaterialet (reinlender og halling), oppleve måten Bygda dansar jobbe på, ble kjent med andre ungdom som også ville være med i prosjektet og deltakerne jobbet fram en visning. Visningen ble en del av kick off en på kvelden hvor vi ga informasjon om Bygda dansar og klippet over skollisse for å markere starten av prosjektet.

Akersarv deltok sammen med andre Bygda dansar prosjekt på Hallingdal Juniorspelemannslag sin festival Storhelg i Hallingdal på Torpo 16.–18. oktober 2015 (15 ungdommer) og 21.–23. oktober 2016 (18 ungdommer).

Åtte ungdommer fra Akersarv viste en koreografi med reinlender, halling og langedans laget av Mathilde Øverland og Anita Langødegård på Musikkfest Oslo på Egertorget 6. juni 2015.

Akersarv deltok i UKM Enebakk (lokalt) med seks ungdommer 14. februar 2016. Koreografien «Arven!», med tango, halling og seksmannsril, kvalifiserte oss til fylkesmønstringen på Lillestrøm 10. april 2016. Ti ungdommer deltok i fylkesmønstringen med tilpasset koreografi. Øyvind Sandum og rapper Per Olav «Skranglebein» Hoff Mydske var med som musikere.

Siste prosjektår ble sparket i gang den 21. august 2016 med en forestilling hvor 10 ungdommer danset på Gamle Hvams-dagen på Gamle Hvam museum. SAFFA inviterte Akersarv og Tonje Lien Barkenæs fra Nannestad var musiker.

14 ungdommer danset springdans fra Ski som lagdans på Oslokapleiken 19. november 2016 på Riksscenen. Elise Tegnér var musiker. Ungdommene deltok også på dansekvelden etter kappleiken.

Første samling etter sommerferien var en invitert forestilling på Gamle Hvam museum, Museene i Akershus, august 2016.

Scener fra sluttforestillinga *Konglomerat*, ungdommene danser halling.

Forestillinger og scenisk arbeid

Bygda dansar har som mål å utvikle folkedans for scenisk bruk og å jobbe med tilrettelegging og utvikling av scenedans som bygger på folkedansens estetikk og teknikk. Akersarv hadde forestillingstanken integrert i ulike praksiser fra begynnelsen av prosjektet. Det pedagogiske opplegget hang tett sammen med det vi ville få til i gruppa, både kunstnerisk, faglig og sosialt. En av de sceniske grunntankene var å spille på hele dynamikkvariasjonen i repertoaret, og å forstørre de høydetoppene som allerede fantes ved å kontrastere: ta det hele ned. Slik ble andre deler av dansen løftet fram som store og betydningsfulle.

Ungdommene skulle være involvert i det kunstneriske arbeidet og flere av dem hadde erfaring med å jobbe scenisk med dans. Gruppa hadde gjennomsnittlig et godt nivå som folkedansere, med høy bevissthet og refleksjon rundt egen dans. Dette ga et spennende grunnlag for å strekke og utvikle dem videre som dansere.

Da Bygda dansar-modellen ble utviklet gjennom 90-tallet, hadde dansekunsten en relativt hierarkisk struktur hvor koreografen var den kreative og skapende kunstneren, og danserne var materialet som utførte koreografens kunst. Koreografrollen besto hovedsakelig i å skape ferdig materiale som utøverne deretter innstuderte under ledelse av koreografen. En tydelig tendens fra 2000-tallet er at koreografrollen er i end-

ring mot mer demokratiske prosesser. Danserne er ofte i større grad kreative og skapende utøvere i ledelse av koreografen som presenterer metoder som gir danserne rammer å skape materialet i.

Basert på utviklingen innen koreografi og danseferdighetene til ungdommene, ble det satt kompetansemål for dem som dansekunstnere – å utvikle ferdigheter i å delta i og være bevisst valgene i den skapende prosessen, samt å utvikle et bredere ordforråd om dans. De ble utfordret til å, gjennom dialog og arbeid med å se hverandre, utvikle sin danseteknikk og sitt språk om dans.

MITT DISTRIKT – MIDTFORSTILLINGEN

Tittelen til forestillingen og tekstene til tradisjonsmusikken ble til gjennom et kreativt tekst-samarbeid mellom Mathilde Øverland og Per Olav «Skranglebein» Hoff Mydske, med Marie Bergby Handeland som sparringspartner. Essensen i forestillingen var å få frem dansernes eierskap til egen lokal dansearv.

MITT DISTRIKT

*mitt distrikt er mitt sted mitt sted
jeg deler med deg
mine gater mine hus, min trafikk og gatelyder
ansiktsuttrykkene jeg omgir meg med,
stegene, rytmene
mine lyder og bevegelser*

Ungdommene danser Charleston under Mitt distrikt, midtforestillinga på Kråkstad samfunnshus i Ski 8. mai 2016, til en lokal slager fremført av musikerne Øyvind Sandum (trekkspill) og Per Olav «Skranglebein» Hoff Mydske (rap).

FOTO: FOLKEMUSIKK, AUDUN STOKKE HOLE

*dansen jeg så en fyr øve på i går
mens han venta på bussen*

*roen som senker seg
over mine folk
når de sover
når de danser
når de spiser tomatsuppe
springer for å rekke toget
danser for å rekke hverandres glede
dele hverandres dans*

*fylle øya med rygger i ulik takt, knesvikt og hoppende
lår fylle øra med trekkspill, rap, klappende hender og
trappende
føtter,
dansende jegere jager takta.
øre mot marken hører du dine røtter
vi prøver å gjøre våre stolte
plasser oss på det kunstneriske kartet ditt*

fra programbladet til forestillingen mai 2016

Akersarv hadde et ønske om å utforske hva scenisk folkedans kan være og forme nye uttrykk med folkedansene fra Akershus på scene. Vi ville samarbeide med en koreograf som tok ungdommene med i den kunstneriske prosessen og jobbet med hver enkelt. Tre dansekunstnere/koreografer ble intervjuet om bakgrunn, arbeidserfaring og kunstnerisk interesse. De ble også spurt om eget forhold til folkemusikk og folkedans, tidligere

arbeid med levende musikk, pedagogisk erfaring, arbeid med ungdom og tidligere arbeid med «utrente» kropper. I tillegg fikk alle dansekunstnerne se korte filmklipp av tradisjonsdans fra Akershus og kommenterte spontant rundt opptakene.

Koreograf og danser Marie Bergby Handeland fra Nittedal, Akershus, fikk jobben med å sette sammen midtforestillingen våren 2016. Hun er utdannet ved Den Islandske Kunsthøgskole (BA Samtidsdans 2008–2011), Kunstakademiet i Trondheim (sept.- des. 2010) og Forfatterstudiet i Bø (2014–2015). Handeland samarbeidet om det kunstneriske uttrykket med Mathilde Øverland, som hadde ansvar for tradisjonsdansen i forestillinga. Mathilde og Marie hadde koreografisk ansvar for ulike scener og jobbet tett sammen med koreografiske ideer. De delte samme oppfatelse av hva materialet trengte for å løftes fram i lag med musiker.

Øyvind Sandum var musikalsk ansvarlig og musiker (trekkspill) sammen med Per Olav «Skranglebein» Hoff Mydske (rap). Mydske er kjent for sitt tekstarbeid som rapper. Hans åpenhet for andre musikksjangre har ført til samarbeider med en rekke artister i musikalske møter mellom rap, folkemusikk og jazz. Marianne Tomasgård var en viktig kilde til tradisjonsmusikken i fylket og bidrog til utvelgelse av musikkmateriale til midtforestillingen.

«å jobbe så tett med musikken fra Akershus har vært utrolig spennende. Sjelden møter man folk som er så

Markedsføringsfoto til midtforestillinga *Mitt distrikt*.

velvillige til å dele tradisjon, og med slik lyst til å gjøre den tilgjengelig for folk. Akershus sitter på en stor skatt når det gjelder tradisjonsmusikk, både komponert og muntlig tradert. Når man i tillegg får med seg en rapper med slik ydmykhet for sjangeren har dette vært en utrolig morsom jobb.» (Øyvind Sandum fra programbladet til forestillingen mai 2016)

Lysarbeidet i midtforestillingen ble utført av lysdesigner Tobias Leira, i godt samspill med koreografene. Hovedideen med hele scenerommet var å markere den tradisjonelle dansesirkelen, noe lyset også ble med på å markere. Det ble lagt en lyslange i sirkel mellom dansegulvet og publikum. 100 stoler for publikum sto i en sirkel rundt scenen og det var ingen annen scenografi. Tobias brukte også de originale vegglampettene fra 50-tallet i Kråkstad samfunnshus som en del av lysdesignet. Kostymene var enkle, med private jeans og hvite overdelar som reflekterte lyset godt.

Ungdommene var aktive i den skapende prosessen og alle hadde utviklet sin egen solo som en del av forestillingen. Tradisjonsdansene tatt i bruk etter arkivopptak var reinlender, halling, springdans, charleston, tango og ril. Ungdommene fikk faglige tilbakemeldinger av instruktører og hverandre.

En reklamefilm for forestillingen ble delt i sosiale medier <https://www.youtube.com/watch?v=BrizbOpbE4A> Her sier Skranglebein at han «elsker å se energien ungdommene danser med når de danser eldgamle danser! – De elsker det!»

En av deltakerne, Ingvild Aavitsland, sa at

«det beste med Bygda dansar er at vi greier å få til ganske kule ting sammen! (...), veldig proffe ting (...), mens vi har det veldig gøy!

www.youtube.com/watch?v=PeTGTRv98T4

Mitt distrikt ble vist to ganger 8. mai 2016 på Kråkstad samfunnshus i Kråkstad i Ski. Fjorten ungdommer sto på scenen for ca 175 publikummere:

Aksel Piercey Åkeson
Cathrine Ringsrud
Christina Nome
Frederick Brevig Jacobsen
Herborg Oma
Ingeborg Solheim-Allen
Ingvild Aavitsland
Iri-Elisabeth Kristiansen
Jon Bugge Mariussen
Neri Bakkjen
Nikolaj Bo Fischer Nielsen
Signe Johanne Rustad
Snorre Kristiansen
Ånund Myhren

Etter applausen ble publikum bydd opp til tango.

Marie Handeland reflekterte at møtet mellom ungdommene, folkedansen, arkivopptakene, rapen til Per, trekkspillmusikken til Øyvind og seg selv som skapende dansekunstner, var spennende og lærerikt. Hun satte pris på gleden og lettheten som finnes i folkedanstradisjonen, hvordan det sosiale aspektet går hånd i hånd

Det ble valgt et amfi på hver side for scenerommet i Bærum Kulturhus til sluttforestillingen. Det ga både et felles scenerom på midten der alle så og et eksklusivt scenerom foran hvert amfi.

Scener fra sluttforestillinga *Konglomerat*, de hvite ullsjalene ble dandert i et landskap på gulvet mot slutten av forestillingen.

FOTO: THOR HAUKNES

med det utøvende. Det var spennende å arbeide med hvordan bevaring av tradisjonen i en scenisk kontekst, uten å legge til showeffekter eller narrativ dramatik, men stole på dansen og samholdet. Som samtidsdanser var hun i møtet med Bygda dansar opptatt av å tørre å strippe ned, gi elementer varighet og finne frem til en felles konsentrasjon og et felles alvor.

KONGLOMERAT – SLUTTFORESTILLINGEN

Det er et mål for Bygda dansar at en skal rekruttere toppdansere som kan jobbe frilans, og jobbe kunstnerisk og scenisk på et godt nivå. Den norske tradisjonsdansen har en relativt smal historie som selvstendig, profesjonell dansekunst. Det er mest frilans aktivitet som krever at den enkelte igangsetter og skaper egne kunstneriske prosjekter, noe som igjen krever kunnskap om det skapende arbeidet, og koreografi. Av de få folkedanserne som arbeider selvstendig i feltet i dag er det flere gode utøvere som produserer selv, men med svært ujevn koreografisk kvalitet.

Etter midtforestillinga, der danserne var trygge alene, skapte egne soloer og presenterte seg som enkeltindivider, var målet for sluttforestillingen «utvikling til et ensemble hvor alle hadde en naturlig plass og bidro til et fellesskap». Da flere ungdommer holdt et høyt nivå og ville satse på dansen videre, ble det et viktig arbeidsmål å øke deltagerens koreografiske kompetanse gjennom veiledning fra ressurser med høy kompetanse på både slikt arbeid, og pedagogikk. Vi ønsket et uttrykk basert på bevegelses-språket i seg selv, å konstruere nye bevegelses-ekvenser basert på tradisjonsdansens estetikk og logikk, uten noen overhengende fortelling eller narrativer.

Konglomerat kommer av latin og betyr blanding. Et konglomerat, en sedimentær bergart, består av blokk, stein eller grus, sand og/eller leire som er forsteinet. Tittelen på forestillingen ble valgt fordi den handler om å tilhøre en gruppe og et fellesskap, hvor alt henger sammen.

Det var to hovedinn ganger til arbeidet med sluttforestillingen:

- 1/ Materialets tidslag
- 2/ Gruppearbeid som metode for delaktig skapelse for ungdommene

For å få til dette, diskuterte vi mulige koreografer med Rom for dans som produserer dansekunst for og med barn, unge og voksne hvor man integrerer barn og unges uttrykk på lik linje med profesjonelle, voksne utøvere. De har siden 2005 skapt over 30 unike forstillingsproduksjoner som har høstet strålende kritikker og priser, bl. a. Danseinformasjonens Årespris 2012. Hvem kunne være med å utvide grensene for bruk av tradisjonsmateriale som dansekunst? Etter samtaler om mål og ønsker for forestillingen, ble det konkludert at de prosjektansatte, Mathilde, Trine og Stian, hadde koreografikompetansen. Rom for dans kunne bidra med Marius Kjos og

Caroline Wahlstrøm Nesse som koreografiske og kunstneriske veiledere. De tilførte ny metodikk og kompetanse rundt problemstillingene som oppstod når tradisjonsmateriale og nyskapende koreografi møtes i sceniske rammer. Mathilde og Trine fikk også god tradisjonsfaglig veiledning av Stian Roland på dans og Marianne Tomasgård på musikk.

Tre musikere som alle hadde arbeidet mye med den lokale folkemusikktradisjonen i Akershus inngikk i den kunstneriske gruppa for forestillingen. Øyonn Groven Myhren var musikkansvarlig. Hun har jobbet med mye av et eldre vokalistoffet fra Akershus og spiller ulike middelalderinstrumenter. I forestillingen sang hun og spilte seljefløyte, basslangeleik, 7-strengslyre, smellstikker, klokke og bjeller. Marianne Tomasgård og Elise Tegnér er de som har jobbet mest med felemusikken fra Akershus og spilte feler i forestillingen. Marianne skrev masteroppgaven «Springdansen i Akershus – fra glemte og glemt til levende bruk. Et kritisk innblikk i en revitaliseringsprosess» hvor hun også koblet inn dansen. Konglomerat-musikken ble valgt og sammenstilt av Øyonn. Bearbeidelsen ble gjort i samspill mellom de tre musikerne.

Det kunstneriske teamet gikk inn i et eksperimenterende arbeid med tradisjonsmateriale. De ønsket å utforske hva scenisk folkedans kan være og ungdommene hadde en aktiv rolle i det kunstneriske arbeidet.

Spillested og spillerom

Rom for dans inngikk samarbeid med Bygda dansar med premiss om tilstrekkelig prøvetid i det aktuelle scenerommet. Trine og Mathilde var enige om at en tradisjonell titteskapsscene med liten dybde ville være et tilbakesteg for prosjektet og ungdommens utvikling. Etter en lengre prosess for å finne et passende scenerom falt valget på Bærum Kulturhus, som har god beliggenhet og et tilstrekkelig fysisk scenerom med tregolv. Akersarv ønsket å bruke rommet akustisk. Tre ulike alternativer for romoppsett ble vurdert:

- 1/ titteskap, med fulldypt scenerom på ca 15 meter
- 2/ stoler satt opp i klynger som små øyer rundt i rommet
- 3/ Amfi på hver sin ende av diagonalen i rommet.

Etter uttesting ble alternativ 3 med to amfi valgt, med følgende romoppsett (22 x 11 meter med to flyttbare amfi for totalt 62 publikummere). Dette ga et scenerom for hele publikum og to eksklusive scenerom.

Opplevelsen til publikum startet utenfor Bærum kulturhus med lokale spelemannslag ikledd enkle kostymer og omgitt av funksjonell scenografi. På premieren spilte Bærum Spellemannslag, på matineen lørdag spilte Asker Spell- og Danselag og lørdags kveld spilte Farande Fant. Publikum ble møtt av kostymekledde dansere i foajeen, gangene og trappene på vei inn i salen.

Metoder

Koreografisk viktige spørsmål er hvem skaper og hvordan skapes en forestilling? Hvordan er sammenhengen mellom praksis og resultat? Ønsket var å la danserne, altså ungdommene, få bidra som kreativ ressurs og ta stor del i utviklingen av forestillingen. Innenfor den begrensede tidsrammen av helgesamlinger ble det tidlig jobbet parallelt i grupper for å gi hver enkelt danser større innflytelse og lage rammer for grundig utforskning. De prosjektansatte, som også var kunstneriske ansvarlige, fikk trening i å formulere koreografi sammen med ungdommene, under veiledning av Rom for dans. Arbeidsmetoden ble strukturert i fem ulike faser:

- 1/ Først ble danserepertoaret valgt basert på ferdighetene til danserne og ønske om spenn og uttrykk i forestillingen. Springdansen var viktig og skulle vies plass som den første rytmiske dansen, og vises i sin helhet.
- 2/ Det ble kollektivt etablert koreografiske begreper, og trent på å skape forløp/komposisjon basert på konkrete tradisjonsdanser. Rom for dans observerte ulike undervisningsøkter med ulike tradisjonsdanser, før de selv underviste ungdommene i en metode hvor man genererer materiale gjennom å arbeide med forflytning fra posisjoner. Først jobbet ungdommene alene med forflytning i rom. Deretter med forflytning over en partner på gulvet og til slutt direkte på golvet alene uten partner. Sekvensen ble jobbet med og gjentatt flere ganger i ulike tempo. Gjennom å dele ungdommene i to grupper og la halvparten observere for så å samtale om dette, fikk man trent både observasjon og begreper. Øvelsene handlet om ulike koreografiske prinsipper, bevissthet om kropp tid og rom, med repetisjon og tidsavgrensning som metode. Den andre fasen var den eneste delen av prosessen hvor Rom for dans underviste ungdommene, resten ble ledet av de prosjektansatte, samt i siste innlæringsfase av ungdommene selv. Musikerne var med fra starten og hadde en viktig rolle i det skapende arbeidet på gulvet. De fulgte alle øvinger og jobbet med arkivmaterialet.
- 3/ I den skapende fasen ble det brukt koreografiske gruppeoppgaver: hver prosjektansatt jobbet i dybden med et mindre antall ungdom, i gruppeinndelinger som bevisst utfordret de sosiale og nivåmessige strukturene. Her var det rom for de kunstnerisk ansvarlige å lage og fortolke oppgavene ulikt, men stadig i dialog med hverandre og hele det kunstneriske teamet. I denne fasen var det tre viktige metodiske prinsipper
 - a/ å la de konkrete bevegelsene formuleres kroppslig av ungdommene selv ved å ikke demonstrere eller foreslå bevegelser, men oppfordre til repetisjon eller videreutvikling av det materialet som kom opp i prosessen.

b/ å trene opp «det koreografiske øyet» ved å la gruppene få se og kommentere hverandre, samt speiling/herming av hverandres ideer.

c/ å ha en tydelig tilnærming til grunnmaterialet (tradisjonsdansen). Et eksempel på arbeidsmetoden: samme struktur som i øvelsen fra Rom for dans, men med stående kropp i triogrupper med en observerende, jobbet fram en sekvens med gjentakning og observasjon som metode. Gruppen ble deretter spurt enkeltvis om hva de likte, hvor en tydelig felles interesse var utforskning i deling av vekt. Dermed fikk man to skisser, hvor begge ble utført med ulikt antall dansere gjennom dubling (fra fire til åtte, deretter til seksten).

- 4/ I den fjerde fasen ble formen satt. Gruppene lærte sekvensene til hverandre og satt deretter sammen og tilpasset arbeidet til nye, større sekvenser. Detaljer i de enkelte scenene ble delvis bestemt i prosess med ungdommene, men også delvis av kunstnerisk ansvarlige pga. tidsbegrensningen. Kunstneriske ansvarlige hadde jevnlig arbeidsmøter før, under og etter helgesamlingene. Mellom hver helgesamling var det dagssamlinger med hele det kunstneriske teamet, samt arbeidsmøter mellom musikalsk ansvarlig og danseansvarlige. Under disse møtene ble det tatt en del valg og vurderinger, særlig angående det overordnede helhetlige forløpet og musikalske løsninger, som videre ble utprøvd med ungdommene på samlingene. Gjennom dette kollektive arbeidet fløt de kunstneriske sekvensene over i hverandre med felles engasjement i de ulike scenene, og her ble det mange gode og faglige diskusjoner. I løpet av denne fasen måtte også alle plasseringer bestemmes. Danserne var gjennom prosessen trent i å bytte på ulike plasseringer, flere kunne de samme rollene. Det var en stor fordel å kjenne dansegruppa innenfra over tid, for å koreografisk sette logistikken med dansepar hvor faglige og sosiale behov, samt ansiennitet og uttrykk skulle ivaretas.
- 5/ Den siste fasen med endelig innstudering foregikk først og fremst i scenerommet og besto av mye repetisjon av scener hvor konkrete detaljer ble utprøvd mot hverandre, og endelig avgjort. Mye ble ledet av de kunstnerisk ansvarlige, men også noe av danserne selv. Mange endelige detaljer kunne ikke settes før vi kom inn i forestillingsrommet. Det var også først her det totale bildet av forestillingen og dens funksjon i det valgte romoppsettet ble synlige og gav rom for konkrete justeringer. Rammene i prosjektet gir liten tid til denne fasen i forhold til profesjonelle produksjoner. Lys, kostyme og sminke fikk svært begrenset tid til egne prøver ved siden av den siste utformingen i et krevende parallellarbeid.

Elise Tegnér (fele) og Thor Hauknes (torader) spiller Akershusmusikk på helgesamling på Steinerskolen i Bærum september 2016.

Refleksjoner om metoden:

Å la ungdommene delta i det skapende arbeidet krevde en annen type planlegging og gjennomføring av undervisning og undervisningsmetode, enn om man har en ferdig idé om hvordan arbeidet skal se ut. Det var viktig med metoder som involverte danserne og hadde rom for deres løsninger. Arbeidet tok lengre tid, så det ble viktig med en streng tidsramme og stadige repetisjoner. Hvem som danset hva, hang også sammen med hvem som var på de ulike samlingene.

Rom for dans reflekterte over at en forestillingsprosess med tradisjonsmateriale aldri vil starte på null. Med et felles hvelv av musikk og steg og danser å ta av starter man en god del foran startstreken sammenlignet med prosesser hvor alt materialet skapes fra grunnen og man må etablere felles forståelse først.

Ungdommene hadde en felles forståelse av dansematerialet, men hadde ulik erfaring med scenisk arbeid. Helt fra starten skapte ungdommene små visninger i grupper som utviklet seg gjennom de tre årene. I begynnelsen var visninger med action og drap mye brukt. Etter bevisstgjøring og trening i bevegelsesimprovisasjon gikk man bort fra narrativer og fokuserte mer på bevegelse og dans.

Resultatet ble en forestilling som handlet om mer enn ivaretagelse av tradisjonsdansen. Prosessen med forestilling handlet også om utforskning, erverving av ny kunnskap, bli trygg i

egen kropp, ta egne valg, tørre å være synlig for et publikum, samarbeid og arbeid i ensemble, samt selvstendig arbeid.

Kostymer

Den sceniske grunntanken i Bygda dansar kan forenkles til: å bruke noe gammelt for å skape noe nytt, en sammenkobling av fortid og samtid. Det samme konseptet ble brukt for kostymearbeidet, der klesdesigner Marita Solhjell Ølander ferdigstilte kostymene i tett kunstnerisk samarbeid med Mathilde Øverland som utviklet ideen. Ulike hvite skjorter fra gjenbruksbutikker ble farget i åker-farger (oransje, beige og brun). Hver skjorte fikk sitt særegne uttrykk med voulanger og kapper i hvitt tyll på ulike sider og i ulike lengder og mengder. Fargevalget spilte på nyanse i de lokale bunadene, og et konkret avbildet konglomerat. I tillegg til skjortene, hadde danserne svarte bukser og åker-fargede sokker som synliggjorde stegbruken.

Den pedagogiske og kunstneriske kjernen i prosjektet om å tilhøre et fellesskap ble også gjenspeilet i kostymene med et spenn fra en samlet helhet med glidende sjatteringer til individuell variasjon i form og tyllbruk. Ut fra ideen å forsterke bevegelser med tøy slik bunadene gjør, ble det i tredje og siste del av forestillingen sydd tyll på ulike hvite ullsjal som ble bæret, danset med, danset i og til slutt dandert i et landskap på golvet. Her hjalp Marita danserne å finne

unike måter å knytte disse. Kostymene kom godt fram i lyssettingen.

Spelemannslagene som spilte utenfor lokalet før forestilling hadde på seg bringsmykker i samme farger. Marita designet og sydde bringsmykker av stoff som passet folk i ulike størrelser, kjønn og aldre. Her ble etniske referanser og scenisk lekenhet sammensmeltet i svært funksjonelle og effektfulle kostymer.

Konglomerat ble vist på Bærum Kulturhus i Sandvika, en forestilling 5. mai og to forestillinger lørdag 6. mai med 17 ungdommer på scenen for ca 140 publikummere. Tre ungdommer måtte av ulike årsaker trekke seg før premiere.

Cathrine Ringsrud
Elise Vonen
Emilia Midtbø Christensen
Frederick Brevig Jacobsen
Hans Løvlien
Herborg Nesbakken Oma
Ingeborg Solheim-Allen
Ingvild Aavitsland
Iri-Elisabeth Kristiansen
Neri Bakkjen
Nikolaj Bo Fischer Nielsen
Signe Dorthea Krohn Gjessing
Sigrid Elisa Sæter
Snorre Kristiansen
Solveig Brekke Hauknes
Solvor Oma
Ånund M. Myhren

Tilbakemeldinger

Anmeldelser, tilbakemeldinger og evalueringer var varierte og synliggjorde interessante holdninger. Noen publikummere mente at flere av bevegelsene var et resultat av Rom for dans sitt arbeid, men de sceniske valgene var først og fremst gjort av folkedanserne selv, både ungdommene og de fagansatte.

Anmelder Sidsel Pape sier «det er liten tvil om at ungdommene mestrer folkedansstilene de har oppøvd over en treårsperiode (...) Konkrete fragmenter av folkemusikk og folkedans står sterkere enn det abstrakte stoffet som brukes til å binde forestillinga sammen i *Konglomerat*».

Fagansatt på Sff, Siri Mæland, sier på facebook etter forestillingen «Gratulerer Akersarv! Herlig nyskapende, og tradisjonelt! Ungdommelig mot. Danserne og musikerne tar deg med inn i sin verden fra første bevegelse til siste tone. Anbefales!»

Musiker, Marianne Tomasgård, sier at «jeg istemmer av hele mitt hjerte Carolines bifall og beundring over alle jobbene dere har gjort i forbindelse med Akersarv og *Konglomerat*!!!»

Kommunikasjon og markedsføring

Det har vært informert om prosjektet på nettsidene til stiftinga og bygdadansar.no, på telefon og i e-poster til samarbeidspartnere og åpne og lukkede facebook-grupper. Det var i perioder tekniske utfordringer der e-post ikke kom frem, og det ble opprettet en felles mailadresse for prosjektet som gikk til alle ansatte i prosjektet. SAFFA, BUL Oslo og Norsk Folkemuseums Dansegruppe har delt info gjennom sine nettverk.

Akersarv delte ut flyers på skoleturné, på andre arrangement og la ut flyers på bibliotek / offentlige rom, dansearenaer og hos lokallag. Det ble lagd informasjonsmateriell til hver forestilling og en promofilm for midtforestillinga (www.youtube.com/watch?v=BrizbOpE4A). Til sluttforestillingen sto Bærum Kulturhus for mye av markedsføringen via infoskjerm i deres foaje, nettsider og sosiale medier.

Øving av scene til midtforestillinga: rekke på sirkel der hver ungdom viste sin solo hallingdans. Helgesamling på Nesodden i april 2016.

Økonomi

Bygda dansar-prosjekta blir hovedsaklig finansiert gjennom Sff sitt driftstilskudd fra Kulturdepartementet (kap. 323 Musikkformål, post 78). Det totale budsjettet for Akersarv var ved oppstart på kr 3 450 000 over en prosjektperiode på 3 år. Akershus Fylkeskommune støttet prosjektet med kr 450 000. Foruten lønn til prosjektansatte, ble det henført administrativ støtte

tilsvarende ca. 5 % stilling. Prosjektet hadde ikke uventede utgifter. Resultatet ga overforbruk på kr 232 026. Overforbruket ble dekket av Sff. Prosjektmodellen tåler lite avvik før forbruket går ut over rammen som er satt for prosjektet, og rammen er økt for Bygda dansar-prosjekt fra 2017.

PROSJEKTRESULTAT FOR AKERSARV – BYGDA DANSAR I AKERSHUS

	2014	2015	2016	2017	sum siden oppstart
INNETEKTER					
Kulturdepartementet	500 000	1 100 000	1 100 000	550 000	3 250 000
Fylkeskommune	75 000	150 000	150 000	75 000	450 000
Andre inntekter	1 055		3 738	14 860	19 653
Sum driftsinntekter	576 055	1 250 000	1 253 738	639 860	3 719 653
UTGIFTER					
Lønnskostnad	254 728	817 884	923 228	496 238	2 492 078
Andre driftskostnader	153 179	359 882	512 521	434 019	1 459 601
Sum driftsutgifter	407 907	1 177 766	1 435 749	930 257	3 951 679
Driftsresultat	168 148	72 234	-182 011	-290 397	-232 026
FINANSIELLE POSTER					
Renteinntekter					0
Rentekostnader					0
Finansresultat	0	0	0	0	0
Resultat	168 148	72 234	-182 011	-290 397	-232 026

FOTO: THOR HAUKNES

Fra sluttforestillinga *Konglomerat*.

